

60276

In=030040075

Pastirski list

avstrijskih škofov.

Avstrijski nadškofje in škofje,

zbrani na Dunaju meseca novembra 1901, sporočajo častiti duhovščini in vsem vernikom svojih škofij pozdrav, blagoslov in vse dobro od Boga Očeta in Sina v edinosti svetega Duha!

Predragi v Gospodu!

Zbrane k resnim posvetovanjem o blagostanju naše svete cerkve in naše ljubljene avstrijske domovine nas žene srce, da izrazimo pred vsem vam svoje višepastirsko priznanje za zvesto stanovitnost v katoliški veri, za neomahljivo vdanost do čistiljivega poglavarja naše svete cerkve, do svetega očeta, in za nepremakljivo zvestobo do našega ljubljenega cesarja in do najvišje cesarske rodovine.

Prosimo vsemogočnega Boga, da vas ohrani in utrdi v tem duhu. Poroštvo, da bode uslišana naša molitev, nam je pobožna gorečnost, katero ste kazali v preteklem svetem letu. To leto vzveličanja je bilo za vas milosti polno leto, ki vas je potrdilo in okrepilo v zvestem spoznavanju svete vere in vas je obnovilo v duhovnem življenju.

S srčno hvaležnostjo do Boga nas napolnjuje nadaljnje opazovanje, da se povsodi množijo in z vso požrtvovalnostjo gojijo dela krščanskega usmiljenja. To nas tolaži v sedanjih po neslogi in po prepiru okuženih časih, in nam daje upanje, da se bodo razdvojeni duhovi vendar še zedinili

na polju delavne ljubezni. Kajti le v ljubezni, ki je potrpežljiva in dobrotljiva, ki ne zavida in ne ravna napačno, se ne napihuje, ni častilakomna, ne išče svojega, ki se ne da razdražiti in ne misli hudega, ki se ne veseli krivice, pa se veseli resnice, ki vse pretrpi, vse veruje, vse upa, vse prenese (I. Kor. 13, 4—7) — le v krščanski ljubezni je mogoče najti mir in sporazumljenje. Ako so srca edina v usmiljeni ljubezni, se zedinijo tudi ločeni duhovi, iz edinosti pa je vselej in bo izvirala vzdrževalna moč.

Gotovo, razvoj versko-cerkvenega življenja, ki se kaže vsepovsodi, napolnjuje naša srca s sladkim veseljem in krepilno tolažbo, toda ne moremo si prikrivati, da nas močno straši in skrbi pogled na sedanje razmere časa. Zato, preljubljeni, se moramo obrniti do vas z nekaterimi očetovskimi opomini, ki nam jih ponujajo v obilni meri žalostni pojavi sedanjega časa.

Pred vsem nam sedanja nevarnost in strah pred prihodnostjo dela skrb za nedoraslo mladino. Ker od duha, v katerem se izreja mladina, je od-

visna pozneje stanovitnost v veri, moč verskega življenja in delovanje v krščanski ljubezni. S pogledom na javno stanje poduka in odgoje pa se je bati po vsej pravici, da bi šle te dragocene blaginje doraščajočemu rodu v izgubo. Da se zabrani ta nesreča, skušajte vi, krščanski starši, dostaviti in popraviti po resnično verski domači odgoji otrok, kar morda pokazi ali zanemari javna odgoja.

Drugo, vsled česar smo si v skrbi za pravo srečo nam izročene črede, je nesložnost duhov v javnem življenju. Ne redkokrat škodujejo dobri stvari celo oni, ki hočejo gotovo le dobro in mislijo pravo, ravno s tem, da se v rečeh, v katerih so različna mnenja neizogibna, držijo preveč svojih misli, ali pa da hočejo z vso silo dognati to, kar se njim dozdeva bolje. Koliko dobrega se zabrani s tem, in kako zelo se olajšuje delo nasprotnikom, razvidi vsak razumen človek brez težave.

Zato so pa naš srečno in slavno vladajoči papež Leon XIII., ki iz svojega vzvišenega stališča opazujejo vse nevarnosti časa, pa opozarjajo na nje kot skupni učenik in jih ozdravljajo kot mnogoizkušeni in previdni zdravnik, zato so, pravimo, naš sveti oče izdali večkrat najkoristnejše svaritve in opomine proti tem človeškim zmotam. Posebno so v svoji velepomembni okrožnici¹ z dne 18. januarja 1901 »o krščanskem gibanju za ljudsko blagostanje« opisali razmere sedanjega časa. Javni mir in srečni uspeh v vseh poskušnjah in podjetjih za izboljšanje naših javnih razmer je odvisen od resnega preudarjenja in voljnega izvrševanja teh premodrih nauk in nasvetov svetega očeta.

Da, ljubljeni v Gospodu, vse namere sveta gredo, kratko rečeno, na to, da se odstavi kralj časov, Bog in človek, naš odrešenik Jezus Kristus. Zato mora biti vsem vernim kristjanom edini in najvišji smoter, da Njega, ki je pot, resnica in življenje, priznavajo visoki in nizki, vladarji in podaniki, predstojniki in podložniki kot najvišjega učenika in vrhovnega postavodajavca, kot edinega vladarja in sodnika. Tudi to so papež Leon XIII.

povdarjali z vso močjo v svoji krasni okrožnici¹ z dne 1. novembra 1900 »o božjem Odrešeniku«. Da se to doseže, morajo vsi, ki resnično ljubijo Jezusa in so mu zvesto vdani, svojo vero v njega očitno in pogumno spoznavati, jo morajo izvrševati in razširjati, in morajo svojo ljubezen do božjega Vzveličarja v dejanju kazati z ljubeznijo do bližnjega.

Prava vera v božjega Odrešenika in prava ljubezen do njega pa se najjasneje razodeva v neomahljivi vdanosti do rimskega papeža. Ker božji pastir Jezus Kristus je izročil svojo čredo svetemu Petru, dokler ne pride zopet ob koncu sveta (Jan. 21, 15—17); on je osodo svoje cerkve neločljivo zvezal s pastirsko službo svetega Petra in njegovih postavnih naslednikov (Mat. 16, 18). V Rimu pa je prvak apostolov, sveti Peter, razsvetljen od Duha božjega, zapustil svojo pastirsko palico onim, ki pridejo na njegovo mesto. V Rim, kot v središče kraljevstva Kristusovega na zemlji, so se torej ozirali katoliški kristjani vseh stoletij s spoštovanjem in z zvesto pokorščino. Kjer je Peter, tam je cerkev, to je bila po izreku velikega škofa in cerkvenega učenika sv. Ambrozija² vodilna verska resnica. Zveste ovčice črede Jezusa Kristusa so se vsekdar spoznale na tem, da so naslednikom svetega Petra skazovale voljno pokorščino v vseh zadevah dušnega vzveličanja.

Nasprotno pa so si sovražniki Kristusovi prizadevali v vseh časih, udariti najpreje pastirja in tako razkropiti čredo Jezusovo. Prvi kristjani v Jeruzalemu in pozneje kristjani v Rimu so videli svojega požrtvovalnega pastirja v verigah in so postali priče njegove pastirske zvestobe do smrti. Od tedaj ni preteklo nobeno stoletje, v katerem bi se ne bili sovražniki krščanstva vzdigovali proti papeštvu s silo in z zvijačo, z zasramovanjem in obrekovanjem, da bi odtrgali otroke svete cerkve od Rima.

V naši dragi avstrijski domovini gledamo zdaj, Bogu bodi potoženo, že nekaj časa stari žalostni prizor v novi, nad vse ostudni obliki. Iz-

¹ Graves de communi.

¹ Tametsi futura.

² In psalm. XL.

dalo se je namreč geslo »Proč od Rima«, in to geslo je našlo odmev. Vsak katoliški kristjan ve za gotovo, da to predrzno vabilo k odpadu od Rima, od središča krščanske edinosti, stavi v nevarnost večno vzveličanje njegove duše. »Proč od Rima« se pravi proč od Petra; se pravi proč od katoliške cerkve, katero je Kristus gospod ustanovil in pozidal na skalo svetega Petra; se pravi proč od Jezusa Krtstusa, ki je postavil svetega Petra za svojega namestnika na zemlji; se pravi proč od Boga, ker je Jezus Kristus učlovečeni Sin božji, kakor je glasoviti mučenec in škof Kartagenski, sveti Ciprijan († 258), izrekel znamenito besedo¹: Boga ne more imeti za očeta, kdor nima cerkve za mater.

V svesti si svoje odgovornosti polne pastirske dolžnosti in vneti ljubezni do svoje avstrijske domovine, kakor posebno do svojega vladarja, Nja veličanstva predobrotljivega cesarja in gospoda, smo mislili vsekdar na to, da odvrčamo od svoje duhovne črede veliko nevarnost, ki je skrita v tem groznem klicu. Začetniki in voditelji tega ostudnega gibanja nameravajo odtujiti avstrijske katoličane ne le od njihove svete vere, temveč tudi od njihove ljubljene domovine.

In ko bi tudi prikrivali svoje veleizdajske naklepe, bi se vendar razodeli po njihovih napadih na sveto vero. Kajti nepokorščini do Boga in do njegove cerkve sledi upor proti postavni oblasti in je v največjo škodo vsej državi. Kdor je nezvest Bogu, ne bode zvest svojemu cesarju, kateri ima vladarsko oblast po milosti božji.

Resno preudarjajoči to po izkušnji dovolj potrjeno resnico in želeči pravočasno odvrniti veliko nevarnost, katera preti vaši časi in večni sreči, smo pri svojih skupnih posvetovanjih kar od začetka sem obrnili svoje oči na ostudno počenjanje začetnikov omenjenega gibanja. Na podlagi skupnih sklepov so v prvi vrsti posamezni nadpastirji v svojih škofijah, po posebnih razmerah vsake škofije, podučevali vernike o tem proti katoliški cerkvi, proti presvetli habsburški cesarski rodovini in proti avstrijski domovini namerjenem gibanju, in so svarili pred njim. Poleg tega smo,

kjer je bilo potrebno, opozarjali na nevarnosti, preteče po tej kalni struji pravi sreči vernega ljudstva.

Nadalje smo si prizadevali, po svetih misijonih in duhovnih vajah, po slovesnih zborovanjih, po govorih in po katoliških časnikihi vernike podučevati in osrčevati, da se stavijo v bran proti temu pogubnemu gibanju. Zlasti smo pozdravili sveto leto kot ugodno priliko za obnavljanje verskega življenja in vabili smo vas, preljubljeni, da se marljivo poslužujete ponujanih pripomočkov vzveličanja in obilno tekočih darov milosti. Izredno živahna udeležba pri jubilejskih pobožnostih je kazala, da je krščansko-katoliška vera in neporušljiva zvestoba do cerkve globoko ukoreninjena v srcih dobrega in vrlega avstrijskega ljudstva.

Ker pa hudovoljneži še vedno netijo to cerkvi sovražno in državi nevarno gibanje, smo kot avstrijski škofje prisiljeni, skupno in javno pred Bogom in pred svojimi škofljani povzdigniti svoj glas v obrambo dušnega vzveličanja vernikov in domovini v korist.

Katoliška cerkev v Avstriji šteje sicer ogromno večino prebivavcev med svoje otroke; Avstrija je katoliška država. Bila bi pa vnebovpijoča krivica trditi, da se zatirajo pristaši drugega krščanskega veroizpovedanja in da se ravna ž njimi krivično. Gotovo bodo smeli avstrijski katoličani svojim drugoverskim sodržavljanom v krščanski ljubezni do bližnjega želeli dragoceno dobroto svete katoliške vere, katero uživajo sami. Nikdar pa ta želja ni žalila dolžnosti pravice. Pod varstvom resnične enakosti so udje vsakega drugega krščanskega veroizpovedanja uživali do zdaj v Avstriji nekaljen mir. Kje je katoliški duhovnik, ki bi se bil dotaknil te enakosti ali bi bil delal nadlego drugemu veroizpovedanju? Kdaj so avstrijski katoličani v svojih zborovanjih zasramovali svoje sodržavljane ali so o njih žaljivo govorili zaradi različnosti krščanskega veroizpovedanja? Kako srečne pač bi se šteli katoličani v mnogih nekatoliških deželah, ko bi bili v enakem položaju, v kakršnem so avstrijski nekatoličani! Torej je prazna obtožba, izmišljena le zato, da bi se pri-

¹ De unit. Eccl. c. 6.

krivalo predrzno šuntanje proti katoliški cerkvi v Avstriji.

Ako pomislimo začetek in namen tega ne- vrednega šuntanja, in sredstva, ki se uporabljajo pri tem šuntanju, ali ako si predstavljamo omilovanja vredne zapeljane žrtve, povsodi se nam kaže obrekovavno sovražnje in napadanje naše svete katoliške cerkve. Ne le iz čistih verskih razlogov, temveč enako tudi iz političnega in narodnega strankarstva so skušali začetniki tega gibanja sumničiti sveto cerkev kot sovražnico narodnemu razvoju. S tem zvijačnim sredstvom si prizadevajo pospeševavci šuntanja k odpadu in prestopu, to gibanje razširjati med katoličani, kateri ali svoje verske dolžnosti zanemarjajo, ali pa v svoji mladeniški nespameti nimajo pojma o zlobnosti zatajenja svete vere. Pretveza za to sovražno ravnanje jim je mnogokrat prazno očit- tanje: služabniki katoliške cerkve so krivični proti temu ali onemu narodu. Toda mi vsi, nadpastirji in pastirji, smo si v svesti, da moramo biti pravični do vseh vernikov.

V svoji brezmejni predrznosti so voditelji občeškodljivega gibanja razodeli tudi svoj politični namen. Bodočnost Avstrije, pravijo, more biti srečna le tedaj, ako se otrese jarma katoliške cerkve. Očividno je, da meri ta trditev na raz- rušenje častiljive habsburške države. Ker prav tedaj je Avstrija izvrševala v preteklosti slavna dejanja, ko so se njeni narodi zvesto držali ka- toliške vere in ko so vladarji iz slavne habsbur- ške dinastije žrtvovali imetje in življenje za obrambo katoliške cerkve. Kakor so sovražniki svete cerkve gledali vsekdar s srdom na to slavno zgodovino Avstrije, tako imajo tudi sedanji so- vražniki svete cerkve pri svojem šuntanju proti obstanku Avstrije namen, slabiti in rušiti državo.

V izgovor vsega obžalovanja vrednega giba- nja služi prav mnogokrat neosnovano in krivično očitaje, da je rimsko-katoliška cerkev nasprotna narodnemu napredku in razvoju, in ga zanemarija. Odtod izvira teženje po narodnih verah in po narodnih cerkvah. Kakor se s tem neodkrito- srčnim sredstvom dela tu za odpad v krivoverstvo, slično se dela podrugod z enakimi sredstvi za od-

pad v razkol. Cerkev pa objema vse svoje otroke z materino ljubeznijo, pospešuje na vso moč njihov napredek in želi, da bi bili vsi časno srečni in večno vzveličani.

Ne redkokrat pravijo tudi nasprotniki cerkve, da katoličane veže v njihovi vesti pokorščina do tuje oblasti, do papeža. Ali ta oblast, rimsko pa- peštvo, za avstrijske katoličane ni tuja naredba, katera jim brani, marveč jih izpodbuja in priganja, da so zvesto pokorni in verno vdani svojemu vladarju.

Predragi v Gospodu!

ozirom na opisane nevarne razmere se- danjega časa, ki nas napolnjujejo s skrbjo, se obračamo do vas s sledečimi, ljubezni polnimi višepastirskimi opomini.

Pred vsem pomislite, da vam dnevi boja in preganjanja dajejo priložnost zmage, ako oblečete orožje duha. Primate torej, kakor naroča raz- svetljeni apostol narodov, sveti Pavel, primate torej škit vere, s katerim morete uga- siti vse ognjene puščice hudobe, in vzemite čelado vzveličanja in meč Duha, kar je božja beseda. Stojte opa- sani okoli svojih ledij z resnico in oblečeni z oklepom pravice in obuti na nogah za oznanjevanje evangelja miru. (Efež. 6, 14—17). Nikar ne zapustite svo- jega mesta, naj razsaja še toliko ljut in strašen boj. Kajti katoličan ne more zapustiti svoje oče- tove hiše, svete cerkve, brez velikega greha in brez nevarnosti za svoje večno vzveličanje.

Ker nevednost v veri vodi v nevarnost, iz- gubiti vero, je prav sedanji čas dvojna dolžnost sicer vsekdar požrtvovalnim dušnim pastirjem, da temeljito podučujejo, pa je dolžnost sicer uka- željnim vernikom, da se dajo podučevati z be- sedo in s pismom.

Zlasti vi, krščanski starši, ste dolžni, udele- ževati se tega verskega podučevanja. Vi ste nam- reč prvi učitelji svojim otrokom; in tudi tedaj, ko so dobili še druge učitelje, morate čuti in pa-

ziti, da se posebno v sveti veri utrdijo in skrbno podučijo. Čim bolje so utrjeni v znanju svete vere, tem zvesteje se bodo držali naukov svete vere in bodo sveti veri delali čast s svojim življenjem.

Bogu bodi potoženo, da se življenje mnogih katoličanov ne vjema z večno veljavnimi načeli krščanske vere in krščanske nravnosti. Nevera je skoraj vselej posledica življenja, ki nasprotuje veri. Kdor torej hoče neoskrunjeno ohraniti edinovzveličavno katoliško vero, naj ravna pred vsem svoje življenje po častitljivem uzoru božjega učnika.

K temu nasledovanju spada tudi ljubezen do sovražnikov. Zasramovanja in obrekovanja proti vaši sveti cerkvi zavračajte s svojim čistim življenjem in z natančnim izpolnjevanjem zapovedi Jezusove: Blagoslovajte one, ki vas preklinjajo; in molite za nje, ki vse hudo lažno govorijo zoper vas! (Mat. 5, 44; Luk. 6, 17). Veliki modrijan Hiponski, sveti Avguštin je v enakih razmerah, kakršne so naše, svoje poslušne ovčice opominjal takole: Krivoverci sovražijo mir, kakor na očeh bolni sovraži luč. Je-li paluč hudobna zato, ker je bolni na očeh nemore prenašati? Ne. Saj je vendar oko vstvarjeno, da sprejema luč. Tako naj se trudijo miroljubni katoličani, da ozdravijo oči bolnikom.... Ne zavračajte torej zasramovavca z zasramovanjem, temveč molite zanj... Kdor ne ljubi miru, marveč se hoče prepirati, njega nagovarjaj miroljubno takole: »Govori kar hočeš; sovraži me, kolikor hočeš; preklinjaj me, kakor se ti poljubi: t vendar ostaneš moj brat.«

Krščanska ljubezen do sovražnikov vam pa, predragi, nikakor ne prepoveduje, pogumno braniti dobro sveto stvar proti napadom njenih sovražnikov. Zato vas opominjamo, da vsi, vsak po svojih razmerah in zmožnostih, odločno varujete in branite nauke katoliške vere. Zelo nevaren sovražnik svete vere je slabi, brezumni tisek; varujte se torej njega in njegovih škodljivi-

vih izdelkov. Oskrbite si in podpirajte katoliške liste in časnike, in ne trpite v svojih hišah in družinah spisov in listov, kateri vlivajo strup nevere in nenravnosti v neizkušena srca. Kjerkoli se v govorih, v predavanjih in v zborih napada cerkev in se pripravlja v nevarnost zvestoba do Boga in do predrage domovine, tam je potrebno, da se tudi v javnih govorih in predavanjih in v skupnih slovesnih izjavah zavračajo krivični napadi in se pojasnjuje krščanska resnica.

Občenevarno protikatoliško gibanje se žalibog tudi ne ogiba otroških duš, ki so cvet sedanjosti in upanje bodočnosti. Kako potrebno je torej, da se vaši otroci odgojajo v duhu njihove svete vere! Nad vse veselo in tolažljivo je, da se pri vsej neugodnosti sedanjega časa nahajajo zvestoverni in neustrašni učitelji, ki umevajo svojo velevažno in veleodgovorno nalogo in si prizadevajo jo izvrševati.

V višji meri želimo, da na srednjih in visokih šolah, na katerih se učijo vaši sinovi, da na teh šolah vlada krščanski duh, da učenci ne pridejo ob svojo sveto, od očetov in mater podedovano vero in da se ne zapeljujejo v nenravno življenje, temveč da se z marljivim učenjem in z negrajivnim življenjem pripravljajo na svoj odgovornosti polni poklic. Z vami vred, ljubi starši, opominjamo vaše ljubljene sinove, da se trudijo, z resnim prizadevanjem za krepostno življenje in z marljivim učenjem za prihodnji poklic pridobiti si priznanje vseh dobro mislečih, ne oziraje se na nasprotovanja in črtenja.

Vse vernike spominjamo zapovedi Jezusa Kristusa: Tako naj sveti vaša luč pred ljudmi, da vidijo vaša dobra dela in hvalijo Očeta, ki je v nebesih. (Mat. 5, 16). Naš božji gospod in vzveličar in prihodnji sodnik Jezus Kristus zahteva od svojih učencev in nasledovavcev, da nastopajo vsekdar in povsodi kot kristjani. S skritim spoznavanjem svete vere ni zadovoljen: Kdor mene spozna pred ljudmi, njega bom tudi jaz spoznal pred svojim Očetom, ki je v nebesih: kdor pa mene zataji pred ljudmi, njega bom tudi jaz zatajil pred svojim Očetom, ki

je v nebesih. (Mat. 10, 32. 33). Iz vere živeči kot pravični, imajo torej vsi kristjani dolžnost, kolikor mogoče delati na to, da se uvedejo in izvršujejo krščanska načela v vseh razmerah javnega in družbenega življenja.

In ta dolžnost je izdatno narasla za vsakega avstrijskega državljana, odkar so Njih veličanstvo, naš preljubljeni cesar, z milostno podelitvijo konstitucije dovolili ljudstvu, da se v obilni meri udeležuje uredbe javnega življenja. Zato opominjamo vse, ki imajo volivno pravico, stroge vestne dolžnosti, da volijo v zastopstva vsekdar može, kateri so volje, v krščanskem duhu vplivati na postavodajstvo in na družbeno življenje.

V imenu Jezusa Kristusa, ki bode po delih usmiljenja dovolil ali odrekel vstop v nebesa (Mat. 25, 35 nsl), vas nadalje opominjamo, da vsak izmed vas pospešuje dobrodelnost v pravem krščanskem duhu po zmožnostih, od Boga mu podeljenih, in da sodeluje pri pravični rešitvi družbenega vprašanja po krščanskih načelih. Gojite krščansko ljubezen do bližnjega v dobrodejnih družtvih, katera je cerkev ustanovila in jih priporoča, in katera so znana pod imenom sv. Vincencija Pavljanskega, sv. Elizabete, sv. Filipa Nerija, sv. Frančiška Regis in drugih svetnikov. Krščanska ljubezen ne pozna razločka jezika in narodnosti. Ona govori vse človeške jezike, celo jezike angelov, in objema vsa ljudstva zemlje. In zato pomore javno pospeševanje krščanske ljubezni največ, da se konča nekrščanski narodni boj in nesrečni narodni prepir.

Ravno tako ne prezirajte nevarnosti časa, ki so jih povzročile izpremenjene obrtne in prometne razmere. Delavec in rokodelc, obtežen s trudapolnim delom, zabrede lahko v nezadovoljnost, ako vera ne obrača navzgor njegovega duhovnega očesa. Na tisoče zapeljivcev roji krog njega in ga skuša z goljufivimi obljubami in z nemogočimi nadami potegniti na svojo stran, zlasti pa s tem, da ga pred vsem begajo in motijo v njegovi veri. Zato zbira cerkev delavce krog sebe, da jih uči varovati in gojiti stanovske koristi po naukih in načelih svete vere. Spomnite se, preljubljeni, krasnih okrožnic našega svetega očeta,

papeža Leona XIII., v katerih kažejo delavcem pota, po katerih naj skušajo braniti svoje pravice in pospeševati svoje časne koristi, ne z nasilnim prevratom vseh obstoječih razmer, temveč pod vodstvom svoje zveste matere in od Boga postavljene učiteljice, katera gospodarje in delavce enako spominja njihovih dolžnosti.

Na zadnjem in odličnem mestu pa vas, preljubljeni škofljani, spominjamo tolikokrat omenjene, ker toliko važne resnice, da je prava sreča človeške družbe odvisna pred vsem od obnovljenja krščanskega duha v družinah. Katoliška cerkev sama je velika in čistiljiva družina božja, s katero se ne more meriti nobena naprava v svetovni zgodovini. Pozidana je na podlago od Boga postavljene veljave svetega očeta in z njim združenih škofov; njeni udje so zedinjeni v ljubezni, katera ima svoj vir v srcu božjega Odrešenika. Kdor torej napada veljavo svete cerkve, izpodkopava temelj krščanski družini.

Poleg teh sovražnikov so pa še drugi škodljivci krščanskega družinskega življenja, kakor na primer razširjajoče se hrepenenje po uživanju, katero v svoji najgrši obliki kot alkoholizem ali nezumno uživanje vpijanljivih pijač razjeda zdravje ljudstev, nadalje lakomno hlepenje po časnem dobičku in imetju, zaničevanje domačega dela in vsled tega nenaravno teženje, preobljuditi mesta in deželo pa oropati potrebnih delavskih moči. Poleg postavne uravnave obrtnih razmer vidimo najizdatnejši pripomoček za izboljšanje družbene bede v tem, da se uvede katoliški duh v družino. To sredstvo zamore tudi družbeno postavodajstvo spraviti v pravi tir.

Ako se pokristjani družina, se bode oče zopet zavedal svojih pravic in svojih dolžnosti; mati bode uživala njej pristojno varstvo, njej lastno čast; otroci bodo doraščali v strahu božjem in bodo postali koristni udje človeške družbe na zemlji in dediči nebeškega vzveličanja. Brez blagoslova, ki ga deli cerkev krščanski družini, ne bo nikdar mogoče, zabraniti, da družina, oropana krščanstva, postane ognjišče prevratov. Zatorej preljubljeni, ne dajajte oznanjevalcem nevere in zapeljivcem vstopa v svoje družine. Ako kdo pride

k vam in ne prinese (pravega) nauka, ga ne sprejmite v hišo in ga ne pozdravljajte. (II. Jan. v. 10). Odpravite iz svojih družin tudi vsako knjigo in vsako knjižico, vsak spis in vsak časnik, sploh vsako tiskovino, ki ima v sebi in vceplja strup nevere in uporljivosti proti postavni oblasti, bodi cerkveni bodi svetni.

Stojte torej trdno, bratje, in se držite izročil, katerih ste se naučili, ali po govorjenju ali po listu našem. Sam

naš Gospod Jezus Kristus pa, in Bog in Oče naš, kateri nas je ljubil in je dal večno tolažbo in upanje v milosti, naj izpodbuja vaša srca in jih naj potrjuje v vsem dobrem dejanju in govorjenju! (II. Tes. 2, 14—16).

Zastava pa in najgotovejše poročstvo teh darov in nebeškega blagoslova vam bodi višepastirski blagoslov, katerega vam vsem polni ljubezni podelimo v Gospodu!

Dano na Dunaju, v praznik svetega mejnega grofa Leopolda, variha Avstrije, dne 15. novembra v letu vzveličanja 1901.

Anton Jožef kardinal Gruscha, knez in nadškof Dunajski.

Jurij kardinal Kopp, knez in škof Vratislavski.

Jakob kardinal Missia, knez in nadškof Goriški.

Leon kardinal Skrbensky, knez in nadškof Praški.

Janez kardinal Pužyna, nadškof Krakovski.

Janez Katschthaler, knez in nadškof Solnograški.

Teodor Kohn, knez in nadškof Olomuški.

Andrej Szeptycki, nadškov Lvovski grš. obreda.

Jožef Bilczewski, nadškof Lvovski lat. obreda.

Matej Dvornik, nadškof Zadarski.

Emanuel Jožef Schöbel, škof Litomeriški.

Frančišek Sal. Bauer, škof Brnski.

Šimon Aichner, knez in škof Briksenski.

Janez Krstn. Flapp, škof Poreško-Puljski.

Martin Jožef Riha, škof Budejeviški.

Evgenij Karol Valussi, knez in škof Tridentinski.

Jožef Kahn, knez in škof Krški.

Frančišek Maria Doppelbauer, škof Linški.

Mihael Napotnik, knez in škof Lavantinski.

Filip Nakič, škof Špljetski in Makarški.

Koloman Belopotocky, škof Trikalski, apostolski vojni vikar.

Jožef Gregorij Marčelić, škof Dubrovniški.

Edvard Janez Nep. Brynych, škof Kraljevograški.

Leopold Schuster, knez in škof Sekovski.

Frančišek Uccellini, škof Koterski.

Janez Krstn. Rössler, škof Št. Hipoliški.

Matej Zannoni, škof Sebeniški.

Konstantin Czechowicz, škof Přemiseljski grš. obreda.

Anton Mahnič, škof na Krku.

Anton Bonaventura Jeglič, knez in škof Ljubljanski.
Jožef Sebastian Pelczar, škof Přemiseljski lat. obreda.
Leon Walega, škof Tarnovski.
Bazilij Faciewicz, kapiteljski vikar Stanislavski.
Jakob Moszoro, kapiteljski vikar Lvovski armenskega obreda.
Jakob Novak, kapiteljski vikar Hvarski.
Frančišek Petronio, kapiteljski vikar Tržaško-Koprski.

Opomba: Predstoječi skupni pastirski list avstrijskih škofov z njihovimi podpisi
vred naj se bere v vseh župnijskih cerkvah vernikom iz pridižnice 3. adventno nedeljo,
dne 15. decembra tekočega leta 1901.

NARODNA IN UNIVERZITETNA
KNJIŽNICA

COBISS

00000502191